

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/96/2021
Identifikačné číslo spisu:	5112227143
Dátum vydania rozhodnutia:	20.04.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Sluk
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:5112227143.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne INTEC PHARMA s.r.o., so sídlom v Bratislave, Elektrárenská 4, IČO: 00 683 264, zastúpenej JUDr. Tatianou Polkovou, advokát so sídlom v Žiline, Na Priekope č. 174/13, za účasti intervenienta na strane žalobcu A. V., bývajúceho v U., zastúpeného JUDr. Tatianou Polkovou, advokátkou so sídlom v Žiline, Na Priekope č. 174/13, proti žalovanej Slovenskej republike v mene ktorej koná Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Chlumeckého č. 2, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 17C/183/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. októbra 2020 sp. zn. 5Co/47/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má voči žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 21. júna 2017 č.k. 17C/183/2012-710 žalobu zamietol, žalovanej proti žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania, žalovanej proti intervenientovi na strane žalobcu nepriznal nárok na náhradu trov konania.

1.2. V odôvodnení mimo iného uviedol: „Z vykonaného dokazovania mal súd zistené, že Správa katastra predloženú verejnú listinu - uznesenie Okresného súdu Žilina z 12.8.2002 č.k. NcG 131/02-10 posudzovala a predmetná listina pre zrejmu nesprávnosť v časti označenia parciel nemohla byť podkladom k zápisu dedičstva nakoľko uvedená verejná listina nespĺňala náležitosti podľa § 42 katastrálneho zákona. Ak predmetom dedičstva je nehnuteľnosť, ktorej vlastnícke právo nie je vpísané na liste vlastníctva, prílohou do katastra nehnuteľností je identifikácia parciel, ktorá porovná zápis z verejnej listiny alebo inej listiny alebo z iných operátov (napr. z pozemkovej knihy) preukazujúcej vlastnícke právo k nehnuteľnosti (stav právny) so zápisom parcely v registri C súboru popisných informácií katastra nehnuteľností (register C). Pri zápise pôvodných nehnuteľností - pozemnoknižných parciel do listu vlastníctva registra E sú nedeliteľnou súčasťou i prílohy a to výpis z PK vložky a identifikácia parciel. Pokiaľ teda Správa katastra zhromažďovala podklady pre rozhodnutie, tieto hodnotila, právne ich

posudzovala, išlo o činnosť smerujúcu k vykonaniu zápisu a preto takúto činnosť nie je možné považovať za úradný postup, ktorý by bolo možné vyhodnotiť ako nesprávny. Nebolo povinnosťou správy katastra, aby z vlastnej iniciatívy vyhotovila výpis z PK vložky a doplnila chýbajúce údaje podľa § 42 ods. 2 písm. c) Katastrálneho zákona dodatočným vyhotovením identifikácie parciel, čo vyplýva i z rozhodnutia Správy katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu, pracovisko Bratislava II č. Z 2531/02 zo dňa 6.12.2014 (čl. 684), kedy na základe protestu Okresnej prokuratúry Bratislava II. č. Pd 2016/04 zo dňa 10.11.2004 proti opatreniu Správy katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu, pracovisko Bratislava II. zo dňa 13.3.2003 pod položkou výkazu zmien č. 1012/03 k.ú. R., predmetom ktorého bol zápis dedičského rozhodnutia č. NcG 131/02-10 rozhodla tak, že napadnuté opatrenie Správy katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu, pracovisko Bratislava II. zo dňa 13.3.2003 pod položkou výkazu zmien č. 1012/03 k.ú. R. bolo zrušené.

45. V danej veci dovolací súd Najvyšší súd SR sp. zn. 2 Cdo 210/2008 zo dňa 25.2.2010 v uznesení jednoznačne a výslovne uviedol, že zákonom stanovená 60-dňová lehota sa vzťahuje len na záznam perfektnej verejnej listiny, ktorá obsahuje všetky náležitosti uvedené v ustanovení § 42 ods. 1, 2 katastrálneho zákona. Pôvodný žalobca však nepredložil katastrálnemu úradu na vykonanie záznamu perfektnej verejnej listiny s prílohami spôsobilú na vykonanie záznamu údajov v nej uvedených, a preto katastrálny úrad nepostupoval v rozpore s ustanovením § 43 ods. 1 písm. b) katastrálneho zákona. Tiež uviedol, že ani vykonanie záznamu 31.3.2003 a oznámenie tejto skutočnosti právnej zástupkyňi žalobcu listom zo dňa 3.4.2003 sp. zn. Z 2190/00 a doručením výpisu z listu vlastníctva č. XXXX kat. úz. R. 14.4.2003 nie sú v príčinnej súvislosti so vznikom škody (ak by vznikla) následkom nedodržania lehoty na uzavretie kúpnej zmluvy dohodnutej medzi pôvodným žalobcom a budúcim kupujúcim v zmluve o budúcej zmluve (zo dňa 20.12.2002), a teda nezakladajú nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej nesprávnym postupom katastrálneho úradu.

46. Súd na základe vyššie uvedeného preto konštatoval, že v danom prípade žalobcom v konaní nesprávny úradný postup katastrálneho úradu nebol preukázaný. Postupom dotknutého úradu v danej veci - záznamu na základe uznesenia Okresného súdu Žilina z 12.8.2002 č.k. NcG 131/02-10 nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu z dôvodu, že nedodržel zákonné lehoty, keďže nebola na vykonanie záznamu predložená perfektná verejná listina s prílohami a na takúto situáciu sa stanovená zákonná lehota nevzťahovala.

47. Žalobca v ďalšom konaní vznik škody 602.403 eur odôvodňoval, že ide o ušlý zisk, ktorý by mal právny nástupca žalobcu, žalobcovi bola spôsobená škoda vo forme ušlého zisku. Žalobca v ďalšom konaní zakladal svoj nárok na ušlý zisk výlučne na tvrdení o jeho existencii, pričom netvrdil žiadne konkrétne okolnosti zdôvodňujúce uplatnený nárok a dokazujúce existenciu ušlého zisku ako dôsledku prípadného nesprávneho postupu katastrálneho úradu.

48. Možno konštatovať, že ušlý zisk sa v súlade s konštantnou judikatúrou súdov definuje ako ujma spočívajúca v tom, že u poškodeného nedošlo v dôsledku škodovej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať. Ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku poškodeného (úbytkom aktív, ako je tomu u skutočnej škody), ale stratou očakávaného prínosu. Nestačí pritom iba pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, ale musí byť preukázané, že nebyť protiprávneho konania škodcu mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu.

49. Súd je toho názoru, že len všeobecné tvrdenie o ušlom zisku a zmarení uzavretia kúpnej zmluvy bez ďalšieho nemôže byť základom pre vznik nároku na náhradu ušlého zisku, a to ani v prípade, ak by boli dôsledkom porušenia povinnosti zo strany orgánov štátu. Aj existencia ušlého zisku musí byť vždy preukázaná.

50. Dovolací súd v danej veci tiež konštatoval, že právny predchodca žalobcu sa k podmienke uzavrieť kúpnu zmluvu v lehote 5 dní od zápisu práv k nehnuteľnostiam katastrálnym úradom zaviazal napriek tomu, že mohol uzavrieť s budúcim kupujúcim priamu kúpnu zmluvu a túto spolu s verejnou listinou, ktorá potvrdzuje právo k nehnuteľnosti, ak toto právo nie je vpísané na liste vlastníctva predložiť katastrálnemu úradu s návrhom na vklad vlastníckeho práva v prospech kupujúceho. Absencia zápisu vlastníctva v prospech právneho predchodcu žalobcu nemohla byť prekážkou k uzavretiu kúpnej zmluvy, keď verejná listina vlastníctvo predávajúceho deklaruje. Ak právnenému predchodcovi žalobcu

vznikla škoda v dôsledku skutočnosti, že nevyužil možnosť vyplývajúcu zo zákona na uzavretie kúpnej zmluvy na uvedené nehnuteľnosti následkom nesplnenia podmienky - zápisu práva k nehnuteľnostiam katastrálnym úradom v zmluvne dohodnutej lehote, neexistuje príčinná súvislosť medzi prípadným nesprávnym postupom katastrálneho úradu a neuzavretím kúpnej zmluvy. Výška odplaty pri predaji nehnuteľnosti t.j. cena nehnuteľností, ktorá mu nebola zaplatená následkom neuzavretia kúpnej zmluvy, nie je zisk, ale je vzájomným plnením vyplývajúcim zo zmluvy a keďže k plneniu nedošlo, predmet budúcej kúpnej zmluvy zostal vo vlastníctve právneho predchodcu žalobcu.

51. Dôkazné bremeno ohľadom naplnenia podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu pritom zaťažovalo žalobcu. Na základe vyššie uvedených skutkových zistení a úvah súd dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal ním tvrdený nesprávny postup katastrálneho úradu. Žalobca nesplnil už prvú podmienku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, keď v konaní nepreukázal nesprávny úradný postup a keďže všetky podmienky vzniku zodpovednosti štátu musia byť splnené kumulatívne a vzhľadom na nesplnenie prvej základnej podmienky súd považoval za nadbytočné a ne hospodárne vyjadrovať sa podrobnejšie k splneniu ďalších podmienok vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

52. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní toho, kto neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané a preto súd návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol.

53. Záverom súd poznamenáva, že podstatou daného uplatňovaného nároku žalobcu bolo skúmanie rozhodných skutočností žalobcom vymedzeného nároku na náhradu škody (tvrdenej nesprávnosti postupu správy katastra v nedodržaní lehoty na vykonanie záznamu verejnej listiny z 12.8.2002 č.k. NcG 131/02-10 predložených správe katastra pôvodným žalobcom) a táto náhrada škody bola predmetom postúpenia voči žalovanému, pričom ďalšie skutočnosti svedčiacie o zamietnutí vkladového konania (V 25366/11) súd bližšie neskúmal, a je toho názoru, že označený žalobca nie je ani nositeľom práva na náhradu škody z tohto vkladového konania. ...

55. Súd rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania, a to s poukazom na plný úspech žalovaného vo veci podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu trov konania.

56. V konaní nebolo zistené, že by žalovanému v súvislosti s týmto konaním voči intervenientovi nejaké trovy vznikli, preto súd ich náhradu žalovanému voči intervenientovi nepriznal.“

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 27. októbra 2020 sp. zn. 5Co/47/2018 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 1 a 2 CSP) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2.1. Odvolací súd skonštatoval správnosť skutkových zistení a právnych záverov súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 2 CSP. Uplatnené odvolacie dôvody nepovažoval za opodstatnené. Vo svojom rozhodnutí na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie zdôraznil právnu záväznosť názorov vyslovených dovolacím súdom v tejto veci (o neexistencii nesprávneho úradného postupu ohľadom zachovania 60 dňovej zákonnej lehoty vzťahujúcej sa len na perfektnú záznamovú verejnú listinu), o neexistencii príčinnej súvislosti a vzniku škody, keď absencia zápisu vlastníctva predávajúceho nemohla byť prekážkou uzavretia kúpnej zmluvy k nehnuteľnostiam nadobudnutých dedičstvom.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, jeho prípustnosť odôvodnila v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Navrhla zrušiť rozsudok odvolacieho súdu a vec vrátiť príslušnému súdu na ďalšie konanie.

3.1. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP namietala nesprávne právne posúdenie veci konajúcimi súdmi opierajúcimi sa o kasačné závery dovolacieho súdu vyslovené v tomto spore. Za nesprávny označila názor, že zachovanie 60 dňovej zákonnej lehoty sa vzťahuje len na perfektnú záznamovú verejnú listinu, nesúhlasila so záverom o neexistencii príčinnej súvislosti a vzniku škody i ušlého zisku.

4. K dovolaniu žalobkyne sa vyjadrila žalovaná po súdom stanovenej lehote 10 dní (dovolanie doručené na vyjadrenie 26. februára 2021 (č.l. 928 spisu) - súdom stanovená lehota 10 dní (č.l. 927 spisu) uplynula v pondelok 8. marca 2021 - vyjadrenie k dovolaniu z 10. marca 2021 doručené súdu 30. marca 2021), preto na také vyjadrenie nebolo možné prihliadať (§ 436 ods. 3 CSP). V zmysle § 436 ods. 4 CSP sa dovolateľovi doručuje vyjadrenie k dovolaniu podané v lehote podľa § 436 ods. 3 CSP, čo ale nie je tento prípad.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Z hľadiska ústavného aspektu treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov.

8. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý (uvážaný) prístup.

10. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Na týchto záveroch zotrváva aj súčasná rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

11. Dovolací súd považuje za prospešné opakovane pripomínať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu vecí. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, nie je súdom skutkovým. Uvedené má význam vo vzťahu k tomu ako má dovolateľ formulovať a vymedziť dovolací dôvod založený na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 421 CSP).

12. V dôsledku viazanosti dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) dovolací súd neprejednáva (ex officio) dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatnený dovolací dôvod; ide o posilnenie dispozičného princípu v dovolacom konaní (deetatizáciu dovolania), pri plnom rešpektovaní autonómie a zodpovednosti dovolateľa, pri rozhodovaní o tom, či podá dovolanie, aký dovolací dôvod uplatní a akým spôsobom ho vymedzí. S tým súvisí aj procesná pasivita dovolacieho

súdu, ktorý pri prípadných vadách dovolania tieto pri riadnom zastúpení dovolateľa nenapráva.

13. Dovolací súd konštatuje aj to, že dovolacie konanie má od účinnosti Civilného sporového poriadku povahu typického „advokátskeho procesu“, a to nielen vzhľadom na znenie sporového poriadku. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolateľa musí advokát, dovolateľ, ktorý má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, ale aj zamestnanec dovolateľa, ktorý je právnická osoba nevyhnutne venovať zvýšenú pozornosť. Dovolací proces je v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou podstatne rigoróznejší a odborne náročnejší. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

14. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom uplatnený dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatnený dovolací dôvod.

15. Žalobkyňa v dovolaní uvádza, že ho uplatňuje v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a vysvetľuje, z akých hľadísk považuje za nesprávne súdmi vyslovené právne závery. Jej interpretácia prípadu vedie k záveru, ktorý vyzníeva v opodstatnenosti žalobou uplatnených práv.

16. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

17. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávne právne posúdenie veci nemožno preto vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu. Ani sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo jednoduché spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 432 ods. 2 CSP.

18. Okrem toho nevyhnutným predpokladom, aby dovolací súd mohol posúdiť prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP je, že dovolateľ uvedie právnu (nie skutkovú) otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom. Inak dovolací súd nemá možnosť posúdiť, či ide skutočne o právnu otázku, či ide o právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sú splnené osobitné podmienky uvedené v jednotlivých prípadoch, v ktorých citované ustanovenie dovolanie prípúšťa.

19. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia odvolacím súdom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa

však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Dovolací súd vo svojej súdno-aplikačnej (judikátornej) činnosti k tomu už v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/6/2017 (podobne tiež v rozhodnutiach sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/235/2016, 4Cdo/95/2017, 6Cdo/123/2017, 7Cdo/140/2017, 9 Cdo/315/2020, 9 Cdo/2/2021) uviedol, že v dovolaní, ktorého prípustnosť sa opiera o § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolateľ by mal: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c) uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu, i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená jasným, zrozumiteľným a nepochybným spôsobom. Dovolací súd je viazaný len tým, ako dovolateľ právnu otázku nastolí.

20. Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 CSP, nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach; ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa; v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1382). Úlohou dovolacieho súdu je dôsledné skúmanie obsahu odôvodnenia podaného dovolania vo väzbe na rationes decidendi napadnutého odvolacieho rozhodnutia (I. ÚS 336/2019) s následným záverom, či možno z dovolania vyabstrahovať právnu otázku podľa § 421 CSP, (a) či od tejto otázky záviselo napadnuté rozhodnutie a (b) či ide o otázku, ktorá napĺňa niektoré z písmen a) až c) v § 421 ods. 1 CSP (I. ÚS 336/2019). Ide o to pokúsiť sa autenticky porozumieť dovolateľovi - jeho textu ako celku, ale na druhej strane nemožno dotvárať vec na úkor procesnej protistrany. Ide o dialóg, ale nie o právnu pomoc. Nie je úlohou dovolacieho súdu „hádať“, čo povedal dovolateľ, ale ani vyžadovať akúsi dokonalú formuláciu dovolacej otázky (napr. III. ÚS 446/2022).

21. V preskúmvanej veci dovolateľka v dovolaní síce uviedla, že uplatňuje dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 432 ods. 1 CSP, ktorý postavila na konštatovaní o tom, že odvolací súd i súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdili, keď za nesprávne boli označené ich závery o neexistencii nesprávneho úradného postupu katastrálneho úradu, o neexistencii príčinnej súvislosti medzi takýmto postupom a škodou, o neexistencii (nepreukázaní) škody a ušlého zisku. K týmto otázkam však neformulovala žiadne právne otázky a preto ich ani náležite nemohla vymedziť (teda neuviedla ako takú právnu otázku riešil odvolací súd; nedoložila ani nevysvetlila označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia dovolacieho súdu v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu; neuviedla, ako by mala byť táto otázka správne riešená).

22. Z týchto dôvodov dovolací súd dovolanie žalobkyne, v ktorej namietala nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP ako dovolanie, v ktorom dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

23. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej priznal nárok na ich náhradu, keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zavinila žalobkyňa (§ 256 ods. 1 CSP).

23. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.